

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona
 Megdélre: Negyedévre 12 „
 Utólag: Negyedévre 5 „
 Évesre 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

II. Rákóczi Ferenc imája.

Itta: Rákóczi a kuruc hadsereg számára.

— 1703. —

Uristen! Igazság kutfeje és kimerithetetlen forrása a kegyelemnek, ki parancsolataidról megfélemedezett népedet néhanapján a szolgaság jármával sujtod, hogy megtörvén gögjét, a mint neki a büntetésben igazságot, úgy a megbocsajtásban újból kegyelmet nyujts: bevalljuk, Uram, őseink nyughatatlanságát, beismerjük mindennapi vétkeinket, a melyekkel ellened támadván, ostorodot valóban megérdemeltük; rászolgáltunk, Uram, hogy nemzetünk dicsősége elenyészszék s gyermekeink idegen nép járma alatt görnyedjenek, méltók vagyunk, hogy magvunk szakadván eredetünk emlékezete és nemzetünk neve feledésbe merüljön, mivel elhajoltunk Tőled, Istenüktől és Urunktól. Mindazonáltal, oh Uram, tekintsd a nyomoruság ez örvényébe hullott népednek sóhaját, hallgasd meg a szegények, az özvegyek, az árvák Hozzád felsíró jajkiáltását, tekintsd a bűnhődésre kész ártatlannoknak kiontott vérért s ne feledkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan szolgaságban sinlő választott népedet elárasztani kegyes voltál. És ha lelkeinkben lángra lobbantottad felszabadulásunk vágyának tüzet, vezérelj cselekedeteinket, erősítsd meg karjainkat, élesítsd fegyvereinket, hogy kegyes akaratomnak egyesült erővel szolgálhassunk, Adj, Uram, azoknak, kiket vezéreinkül rendeltél a rendelkezésben bölcseséget, a balsorsban bátorságot, a szerencsében mérsékletet, hogy végzéseid utján haladjanak. Jelöld ki, Uram, táboraink háttarát és azt körülvevén irgalmasságod köntösével, óvd meg az ellenség cseleitől s üzd el az álmot a kirrasztók szeméről, nehogy készü-

letlenül találtassunk. A Te angyalod legyen a mi örünk és vezetőnk a esatában, a ki szétszórja a fegyverek golyóit s valamint Izraelt szárazon átvitte a tengeren, úgy vezessen át bennünket sértetlenül ellenségeink tömegén. Add végül, Urunk és legkegyelmesebb Atyánk, hogy felvétvén néped kebelébe, rendelésed utjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid öreivé levén, utunk nyugalomban és békességben vezessen Tehozzád, ki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy a szolgaságból kiszabadítottassunk és megváltassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki a Szentháromságban veled él és uralkodik, mindörökön örökké. Amen.

DEÁK FERENC ÉS A MAGYAR HADSÉREG. szept. 29.
 Deák Ferenc, az 1867. XII. t. c. megalakítója ebben a törvényekben határozottan és tudatosan megállapította a magyar hadsereget és hogy a törvényt Deák Ferenc így értelmezte, kétségtelen.

Az önálló és független magyar hadsereget nem követelte; hanem a két állam védelmére hivatott haderő keretében megalkotta a magyar hadsereget, még pedig Bécs tudtával, sőt legyőzve mind azt intrikát és ellenállást, amit Bécs Deák Ferencnek e tudatos, határozott alkotása ellen kifejtett.

Hogy pedig Deák Ferenc mennyire tudta és ki nyilatkoztatta a 67: XII. t. c. nemzeti rendeltetését: erre nézve fölvilágosítást adnak a következő szavai:

„Nem szabad úgy bánnunk az országgal, mint a cigány a lovával; addig éhezettette, míg a fü meg nem nőtt, s mire a fü megnőtt, éhen vezett a ló. Ha mi azt hallgatjuk Sádova után, hogy nő az önálló magyar hadsereg füje Bécsben: akkor Magyarországot az elpusztulásnak tettük volna ki, — mert a bécsi politika szeszélyei kiszámíthatatlanok A magyar hadsereget nem az európai eseményektől, nem is Béctől kell les-

nünk, hogy majd megcsinálják nekünk. A magyar hadsereget Magyarországnak kell megteremtetni és erre az 1867: XII törvény módot adott az országnak.”

Ime, így értelmezte Deák Ferenc a vitás XII. törvénycikket s éppen így értelmezi ma a nemzet.

Megdördült fejünk fölött ma is a bécsi tiltakozó hang: Chlopyban hangzott el a „soha sem engedem meg.”

Deák Ferenc megmutatta, hogy mi erre a sikeres válasz. A nemzetnek sem szabad engednie e jussából egy jöttát sem s utóvégre is a király a nemzet párt jára fog állani, mert — lehet uralkodni az ország szive szándékának teljesítése nélkül, de az ország pénze és karja nélkül nem.

Kossuth Ferenc a helyzetről.

Most amikor lázban van az ország és a nemzet milliói izgatottak, látván, hogy a magyar hazát alkotmányserítő támadások, nemzeti önállóságunkat veszélyeztető törvényellenes nyilatkozatok lángba borították: minden jó hazafi legfő kötelessége a nyugalom és rend fentartása.

Különösen most október elseje előtt, mikor a szegény magyar katonákat, a kik a három évet kiszolgálták, bent fogják, első sorban a katonákat kell türelemre és békességre inteni. Ezek a joggal elkeseredett emberek könnyen elveszithetik a józanságukat. Első sorban őket kell tehát figyelmeztetni s a nemzet jól felfogott érdekében kérni, hogy viseljék megadással a csapást. Lesz még egyszer ünnep a világon! A magyar nemzeti ügy nem bukhatik el, mert részünkön az igazság és ezer Klopival sem lehet elhomályosítani.

Ugyanígy óvnunk kell az egész országot a békességes türelem megzavarásától.

S nem csak mi gondolkozunk így, a kik a szabadelvű párt hosszas habozása s vétkes mulasztásai után is még

Megnyílt

Piacz-utca 44. szám, dr. Ujjfalussy házban

Letzter József

Fényképészeti, festészeti és fénykép-nagyítási műterme.

mindig reméljük, hogy ez a párt megembereli magát és kivívja az egri nevet, de ime hasonló szellemben óvatosságra, megfontolásra és nyugalomra inti a nemzetet Kossuth Ferenc is, a függetlenségi párt vezére. Kossuth Ferenc az *Egyetértés* vasárnapi számában cikket ír a helyzetről és egyenesen felszólítja párt híveit, az összes függetlenségi polgárokat hogy olvadjanak a tuzásoktól és heves kedésektől.

Megköveteli, hogy ebben a rendkívül válságos időben az az irányzat érvényesüljön, melyet ő és a pártban sok régi, deres fejű, kipróbált hazafi helyesnek vél.

A nyilvánosság elé áll Kossuth Ferenc és így szól:

— Az én határozott, rendíthetetlen meggyőződésem az, hogy a jelen nehéz helyzetben a nemzetnek nyugalomra, higgadságra, megfontolásra van szükség.

Hiszem, vallom, határozottan állítom, hogy az ellenkező a nemzet ügyének árt és a nemzet jövőjét kockára teszi, a mi az én hozzájárulásommal nem is fog megtörténni!

A nemzet nem adhatja fel jogát, folytatja Kossuth, a nemzeti nyelvnek tehát érvényesülni kell. Mert amíg ezt a kérdést 36 éven át fel nem vetették, a tényleges állapot hallgatag eltűrése nem volt jogfeladás a nemzet részéről; de most már a történelem után a nemzet engedése jogfeladást jelentene.

Meg kell tehát győznünk az idegen befolyásoktól környezett rossz és hűtlen idegen tanácsadóktól befolyásolt uralko-

dót arról, hogy az, amit a nemzet akar, jogos, sőt törvényes és azokból a törvényekből ered, melyet királyi eskü szentesített.

De csak egy lehet távoli reménység arra, hogy az uralkodót meggyőzzük, ha a leggondosabban tartózkodunk attól, hogy a nemzeti elkéseredés bármilyen jelét adjuk vele szemben.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága ma délután 3 órakor a városháza nagytanácstermében Puky Gyula főispán elnöklete alatt rendezte közgyűlést tart. A közgyűlés előre láthatólag több napon át fog tartani. Lapunk egyik előző számában a közgyűlés terjedelmes tárgysorozatának lényegesebb pontjait már közzétettük.

× **Rendkívüli tanácsülés.** A város tanácsa Kovács József polgármester elnök letéte alatt ma délelőtt 10 órakor a város házában rendkívüli tanácsulést tart.

A mai rendkívüli tanácsülés fontosabb tárgyai lesznek:

1. A városnak a pallagi m. kir. gazdasági tanintézetnél levő egy alapítványi helyének betöltése, melyre eddig 3 pályázó jelentkezett.

2. Az erdei makkoltatás tegnap tartott árverésének eredménye fölött való határozathozatal.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt a városházán rendezte tanácsulést tartott, melyen a tanács az egybegyűlt folyó ügyeket intézte el.

× **A város erdei makktermésének árverése.** Tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg a város kistermében Király Gyula elnöklete alatt Horváth István,

Nagy Bálint, Török Gábor városi erdőmester és a városi főszámvevőség képviselőjében az arra kiküldött bizottság a város az ideai makktermésének árverését. De bizony ebből az árverésből, ami nálunk a disznóhizlalás gőcpontjában eléggé lesodálendő is, árlejtés lett, mert a megjelent vevők a becslési árnak mintegy egyharmadát ígérték csak meg az ideai makktermésért. Az árverés s illetve árlejtés eredményéről felvett jegyzőkönyvet a bizottság a tanácshoz beterjesztette; a tanács pedig mai rendkívüli ülésében hozta határozatot az árverés eredménye fölött.

EGYHAZ és ISKOLA.

A főiskolai pénzügyi bizottság ülése. Az ev. ref. főiskola pénzügyi bizottsága ma délután 3 órakor Kiss Albert elnök letéte alatt a főiskola helyiségében ülést tartott. Az ülésben a bizottság elhatározta, hogy a főiskola 1902—1903 évi számadásait Kiss Albert és Rónesik Lajos társ elnöklete alatt egy arra kiküldött bizottsággal e hét folyamán megvizsgálattja, hogy a számadások felülvizsgálat és elfogadásul még az öszön megtartandó egyházkerületi közgyűlésnek bemutatathatók legyenek.

Gazdasági gyűlés. Az ev. ref. egyházkerület gazdasági albizottsága október 23-án Dávidházy János esperes elnöklete alatt ülést tart.

A jó modor a fehér asztalnál.

E címmel: „A jó modor abécéje”, Stuttgartban egy ügyes és föltöbb hasznos könyveske jelent meg, mely kedves humorral ad utbaigazításokat minden embernek a fölt, hogy a társaságos életben

Egy elveszett nap...

Egy elveszett nap mindegyik napon
Mikor szép ajkad nem csókolhatom.
Aznap nem élek, bus halott vagyok,
Várom míg látlak, míg feltámadok.

Egy elveszett nap mindegyik napon
Mikor szép ajkad meg csókolhatom
Fölöttem aznap álmég ragyog
S azt álmondom: dicső király vagyok!

Hatalmas, nagy, országoló fejdelem,
Korlátlan ur, végtelen téreken;
Ura szivednek, édes ajkaidnak
Utamon rózsák, liliomok nyitnak.

Király vagyok, királyin álmodom
Derekadat amíg átfogom;
S csak álmodom, mást semmitsem teszek
Bár így álmodnám át az életet...

Vértesy Gyula.

A dálnok regéje.

Irta: Catulle Mendès.

Ábrándos gyerek volt egész életében.
Lelke irtózott az alacsonytól, a köznapias-
astól. S már kis korában megnyilatkozott
benne egy istenadta nagy tehetség. Mig

kartársai s pajtásai gyermekes játékokkal
töltötték idejüket, ő egy félreeső zugban
hegedűjén játszott s dalokat komponált.
S már akkor komoly, nagy művészek,
kik hallották a gyermekifju kompozíciót,
fényes jövőt jósoltak neki...

Az évek elrepültek; a kedves kis
gyermekből szép ifju fejlődött. Arca sá-
padt volt; de nem volt az az unalmas
sápadt szín, mely az éjszakák átörb-
zolásának a következménye, hanem az az
átszellemült sápadtság mely intenzív benső
életéről tesz tanulságot, s melyet a höl-
gyek oly érdekesnek találnak a férfiban;
nagy, végtelenül szelid világos-kék sze-
méből mély lélek sugárzott s fejéről oly
gyönyörű gondör fűrtök hullámozottak alá,
hogy a legszebb nő is megirigyelhette
volna.

S a mily szép ifju, lép olyan nagy
művész is lett belőle. Majd jókedvtől
patlogó majd végtelenül bánatos édes da-
lai már akkor bejárták az országot s her-
vadhatatlan babérokat szereztek szerző-
júkaek — a komoly, sápadt, fiatal mű-
vésznek...

*

Gyönyörű szép tavaszi nap volt. A
fák rügyeztek, a virágok pompáztak, ezer
meg ezer madár zongott a légben. Az
emberek ezrei járták be a rétet, az erdőt.
Nevetés, ének hangzott fel mindenütt.
Mindenki örült, mindenki ünnepelt...
ünnepelték a természet megújulását, ün-
nepelték a feltámadást...

Szegény ábrándos fiatal dálnok! Ót

e napon érte életének legnagyobb csaló-
dása. Mikor minden a feltámadást ünne-
pelte, mikor örömmel, allelujával volt tele
lég, ő örökre eltemette életének legszebb
álmát, szívének a nyugalomát, boldogsá-
gát...

A leányt, kit szeretett tiszta, ron-
latlan szívének egész hevével, odaadásával
ma vezette oltárhoz egy gögös nagyur,
egy fiatal herceg. A fiatal gróf kisasszony
szerette a művészt; de mikor aztán a her-
ceg jött, mikor választania kellett egy
szerény, de igazi nagy boldogság és az
fényes hercegi korona és megmehetetlen
nagy vagyon közt, örökre elhal ványult a
dálnoknak csillaga...

Kopott, mindennapi tragédia s mégis
oly szomorú, oly szívet rázkódtató...

Szegény fiu! Ott állt egy oszlop
mellett s tépett szívvél nézte a fényes
nászmenetet. Halálsápadt volt; szemében
könnyek csillogtak... De mikor aztán
felhangzott az az „igen” szó, mely örökre
elválasztotta attól, kit oly lángolón szere-
tett, mikor a pap a stóvalával összekötötte
a fiatal pár kezét, nem bírta ki többet.

Szive összeszorult, szeméi elhomá-
lyosultak... egy halk, fájdalmas nyö-
géssel összeesett...

Hat hétig lebegett élet s halál kö-
zött. S mikor végre a súlyos ideglázból
felgyógyult, mint megtört ember hagyta
el a kórházat. E hat hét alatt évekké
öregedett; a viruló ifjuból hervadt, élet
unt agg lett s számtalanszor megátkozta
sorsát, mely még azt a jótéményt is

miképpen viselkedjék? Mutatóba közlünk egy részt, mely a fehér asztalnál való viselkedés rendszabályait kodifikálja, így szól:

Az étkezés módjáról ismerni meg a jólnevelt embert, igyekezz hát, hogy a korrekt asztali szabályokat megtanuljad.

Ha meghivnak valahová, légy pontos.

Ha a különböző evőeszközök céljával nem vagy tisztában, figyelj meg a házi asszonyt s rögtön megtudod, melyik vilával aprózd el a halat, melyik kanállal fogj a fagylalthez, s melyikkel a leveshez vagy a kompóthoz.

Az előtted lévő teríték mellett, fölül keresztben fekszik a leveses kanál, mellette a csemegéhez való kanál s a kés a vaj, meg a sajt számára. Balról a kompótkanál, egy kicsike tányéron. A nagy kés és a nagy villa a főfogás számára van eléd készítve. Nagy ebédek alkalmából nem is adnak mást, mint egyetlen kést és a villát, mely fogásonként változik. Ha egy második villát is találsz a teríték mellett, ez a hal számára áll készen. Sokan két villával eszik a halat a mostanában divatos halevőeszközök helyett. A kicsiny kést és kicsiny villát az előtérlekhöz. Például a pástétomokhoz használják. A gyümölcs evőeszközöket csak akkor rakják eléd, ha a gyümölcsöt fel szolgálják.

A poharaknak a következő a jelen tőségük: a zöld pohár a fehér bornak való, a vörös a erősebb bornak, a kicsiny a sherrynek. A szintelen pohárból az ember asztali bort iszik. A pezsgős pohárból pedig természetesen pezsgót.

A szalvétát kibontod és a térdedre helyezed. A gallérod nem arra való, hogy a szalvétát oda csiptesd.

A levest jobbfelől szolgálják föl. Vedd tudomásul, hogy a levest akkor is illik megenned, ha nem izlik. Csak a betegeknek van meg az a szabadalmuk, hogy az ételeket ott hagyhatják.

A szolgálattevő személyek a többi ételt többnyire balfelől szolgálják föl.

Ne válogass soká, s a villát, kanalat úgy tedd vissza a tálba, hogy az utánad következő mindig kényelmesen hozzáférjen.

Az egyes fogásokkal idejében végezz, nehogy a többiek kénytelenek legyenek várakozni rád.

Pusztá kezdet csupán a kenyérhez, a rákhoz, az osztrigához, a citromhoz, a spárgához, az articsókához s a gyümölcsöz szabad használnod. Spárgát jobb kezünkkel eszünk, de a balkéz a villával segíthet.

A kompótot csak a kompótos kanállal szabad elválni, késsel, vagy villával soha. A kompótos tányért az ember a melie magasságáig emelheti.

Salátához villa dukál.

A csirkocombokat csak meghitt családi ebédek alkalmából szophatjuk le.

Az almát negyedeke, vagy nyolcadokra vágjuk, a narancsot vizirózsa formájára. A szőlőt szemenként esszük.

Ebéd után üvegcsészét tesznek elibéd, amelyikben langyos víz van. Ez arra való, hogy az ujjaid hegyét (de nem ám az egész kezdet) egy pillanatra belemártsad. A kezdet szalvétáddal töröld le.

Étkezés után a hölgyek keztyűt huznak.

Vajas kenyeret, ha terített asztal mellett ülünk, késsel és villával kell enni. Szandwich-t ellenben pusztá kézzel.

Ha oly szerencsétlen vagy, hogy valamit öszszetörsz, vagy vörösbort az abroszra öntöd, óvakodjál a feltűnéstől. Tedd a szalvétádat a foltra, s csak étkezés után exkuzáld magad a háziasszony nál. Másnap küldhetsz néhány rózsát, vagy más virágot.

Felköszöntő közben ne étkezzél, ha nem illedelmesen hallgass.

megtágadta tőle, hogy meghalhatott volna . . .

Félrevonulva az emberektől, egyedül csak művészetének él. Ez időből származnak legszebb dalai. Enekelt a szerelemről, boldogságról, ő ki oly nagyon, oly mélyen boldogtalan volt. Hegedűjével mindenütt feltalálta a poézist; a szellő sugásában, a patak mormolásában, a vad galamb bugásában; mindenben, a mi szívet lelkét megindít s mindenben, a mit és lélek örökre elfeledni nem képes. Meghiúsult álmokból, szárnyaszegezett reményekből, s szenvedélyek vadul habzó tengeréből merítette örökre feledhetetlen édes — bus dalait. —

S a dalnok hire mindenütt elterjedt, egy egész ország ünnepelte . . . s ő éppen akkor napról-napra mindinkább busabb, melankholikusabb lett s egy napon örült fájdalomban letépte hegedűjéről a hurokat melyek oly sokat zengtek szerelemről, boldogságról, virágfakadástól.

Annyi fülbemászó, édes akkord után egy velétrázó dissonantia . . . A dalnok megörült.

Beviték a nagy, szürke tébolydába s a lapok szétvitték az egész országban a végtelenül szomorú hírt: „Legjobb dalnokunk — örökre elnémult . . .”

Azóta ötödször tért meg a tavasz.

Megint oly gyönyörű reggel volt, mint akkor . . . akkor . . . kristályharommat rezgett fűn, fán, virágon, pacsirta

trillázott a légben, vidám madársereg üdvözölte a hasadó hajnalt . . . S benn az élők temetőjében, éppen akkor fáradt dalostársuk zárta le örök álmokra bágyadt szeméit.

Meghalt — szerelem halottja.

A fülemile gyászol érte, a pacsirta néma lett . . . A szerelem elvesztette legszebb dalmokát.

*

Temetése valóságos diadalmenet lett. S ott, a koporsó után lépdél egy megtört nő. „A hercegnő, ki elvált férjétől” susogták az emberek, A holt dalnok egykori kedvesse.

S mikor a koporsót le akarják bocsátani a hideg földbe — a hercegnő felzokogva borul rá a szemfedőre, mely a legjobb szívet takarja. Most már be látja, milyen rosszul tett akkor mikor a hideg mammonért s büszke címért ott hagyott egy szerető szívet . . . most szeretné behegeszteni a sebet, melyet e ne mes szíven ütött . . . de már késő, késő . . .

S mikor az első lapát föld kongva ráhull a koporsóra, a nagy, szürke tébolyda megint egy áldozattal gazdagabb,

A büszke hercegnő megörült a megvetett dalnok koporsójánál.

A kanalat ne szélességben, hanem a hegyes oldalán emeld az ajkadhoz.

Ne csámcsogj! Akkor se, ha valami étel nagyszerűen izlik.

Ne szedd ki a tálból a cifraságot, s ami ételt egyszer kivettél, ne tedd vissza.

Ne beszéljess a felszolgáló személyekkel.

Fogpiszkálót az ember csak a hálószobában használ.

A csemegéből ne végy ki tulságosan sokat, még akkor se, ha zavarban vagy.

A burgonyát ne vágd késsel.

Közönséges kést ne használj a halhoz. Ha nincs külön halkés, használj helyette villát és egy kenyérdarabot.

A felszolgáló tálban lévő ételből ne vágj le egy darabot.

— Ne játsszál a kenyérrel.

E G Y L E T.

Meghívás. A Szent László dalgyűlés tisztelt választmányi tagjait fölkérem, szíveskedjenek f. hó 29 én este fél 8 kor a róm. kath. elemi fiu iskola IV. oszt. tantermében tartandó választmányi ülésén megjelenni. Tárgy: Dalestély ügye. Debrecen 1903. szept. 28. Bárdossy Gyula elnök.

MULATSÁG.

Szabók mulatsága. A debreceni szabómunkások, munkásnők és kisiparosok a magyarországi szabómunkások és munkásnők szakegyesülete debreceni 11. sz. csoport pénztára javára e hónap 7 én este 7 órakor a magyar államvasut állomási vendéglő helységében szavalattal, táncsal, világpostával és polgári házassággal egybekötött társas vacsorát rendezett. A mint egy 300 terítékes vacsorában szép közönség vett részt. A jelenzők a jól sikerült szavalatokat nagy tetszéssel fogadták. Vacsora után tánc volt. A jól sikerült mulatságnak a hajnal vetett véget.

S Z I N H Á Z.

Műsor.

Megnyitóelőadás október 1 én.

Okt. 1. csütörtök *A titok*, vigjáték. Először.

Bérlet A.

Okt. 2. péntek *A titok*, vigjáték. Bérlet B.

Bérlet B.

Okt. 3. szombat *A titok*, vigjáték. Bérlet C.

Bérlet C.

Okt. 4. vasárnap délután *Aszalai uram leányai*, vigjáték, este *A piros bugyellária*, népszínmű. Bérlet A.

— **(Jön a szintársulat.)** M. Szigeten ma van a debreceni szintársulat utolsó előadása. A társulat holnap, szerdán reggel 5 óra 41 perckor indul M. Szigetről és délben érkezik Debrecenbe. De a társulat több elsőrendű tagja már tegnap megérkezett. Az utolsó előadás Szigeten ma este a Nagyzás hőbortja című vigjáték lesz.

— **(Térkép a színház nézőteréről.)** A színházi bizottság a színházlátogató közönség kényelmére ez idén több száz példányban sokszorosítva elkészítette színházunk nézőterének térképét. A kitűnő tájékozódást nyújtó térképet a városháza I. emelet 7. sz. szobájában 20 fillérért a hivatalos órák alatt naponként bárki megveheti.

HIREK.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és tünemény napon d. e. 9-12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — van sárnap kivételével — mindennap délelőtt 7-12-ig és délután 2-6-ig.
Szept. 29 Városi közgyűlés.

Bonne-ok ijedelme.

Forradalom Magyarországon — szept. 28.

A német lapok telebolondítják a világot, hogy Magyarországon már forradalom van, a magyarok lövöldöznek és a svájcbonneok ugyancsak halálra rémültek. Nem mernek idejönni, pedig ezideig nagyon szerettek a bőkezű magyar családokhoz elszegődni.

Egy szegedi uri családdal történt most meg, hogy a Svájból Neuchatelből fogadott bonneja időközben váratlanul lemondott az utazásról. Levelet írt tele rémülettel, hogy a világot se merne ő most Magyarországra jönni, ahol forradalom van. Ezt olvassák nap nap után a német lapokból. Az idegeneknek nincsen biztonságbán az életük. Ő az egyszerű, gyáva, szegény kis bone hogy jönne hát ide, ahol minden németet fölnyársálnak.

De nem tréfa ez, írja a kis svájci lány, mert egész Neuchatelben el van terjedve, hogy Magyarországra most nem tanácsos bonnenak lenni, mert a kis gyerekek is puskával járnak már.

Es mindezt olvasva nekünk bizony közömbös, hogy miért és miért nem jönnek hozzánk, a bőkezű s állítólag sovínista magyarokhoz, a német bonnek.

De egy belőle mégis nagyon tanulságos és feletté szomorú az, hogy amíg a hírünk sovínista, még a tőzsgyökeres magyar Szeged uri népe is német bonnokkal neveltetik? (vagyis rontatja el) néha még magyar szót is alig gügyögő zsenge gyermekeik nyelvét, szívét, eszejárását és nemzeti érzületét.

Bizony bizony szomorú dolog, hogy csak akaratlanul jóakarók rémhírei révén menekülünk a nemzeti érzületet fertőző idegen bacillusoktól, avagy csak nagy, megrendítő nemzeti veszedelem idején riadunk fel rendszerint szívben, lélekben és nyelben is: egynek és magyarnak!

Még — Szegeden is! a magyarság szívében.

* **Kubelik művészi körútja.** Hirt adtunk már arról, hogy Kubelik, kit oly benső és szoros szálak fűznek Debrecenhez, októberben egy évig tartó művészi körútra indul. Ez a művészi körút 110 hangversenyt foglal magában és Anglia, Franciaország, Hollandia, Belgium, Németország, Oroszország, Románia, Magyarország, Ausztria és Olaszország nagyobb városaira terjed. Budapestén Kubelik hangversenye 1904. január 5-én lesz a Vigadó nagytermében. — Európa összes nevezetes filharmoniai társulatai felszólították Kubeliket, hogy lépjen fel hangversenyeiken. De Kubelik ideje annyira be van osztva s egy egész évre oly mértékben igénybe van véve, hogy

minden megtisztelő ajánlatot kénytelen visszautasítani. Amerikába is hitták a nagy művészt, Friesman Dániel, a híres amerikai impreszárió 100 hangversenyért egy millió hatszáz ezer koronát, négy személyre ingyen utazást és teljes ellátást ajánlott fel Kubeliknek, a ki azonban ezt a fényes ajánlatot sem fogadta el, mert egy évig teljesen leköti öt európai hangversenykörútja.

* **A szabad liceum előkészítése.** A Csokonai-kör oltalma alatt és anyagi támogatásával alakult szabad liceum intéző bizottsága nagy gondnal és buzgósággal készíti elő a téli tanfolyamokat. Az intéző bizottság, melynek tagjai dr. Kenézy Gyula, dr. Jászi Viktor, Aczél Géza, Kozma László és Kardos Albert már több értekezletet tartott, melyeken megállapították a népoktató előadások sorozatát helyét s idejét. E szerint az előadások a következő tudományokra terjednek ki e sorrendben: 1. fizika, 2. természetrajz, 3. földrajz, 4. orvosi ismeretek, 5. történelem, 6. jogi ismeretek. Ezekből a tudományokból három vagy négy összefüggő előadást fognak tartani a leghivatottabb emberek, tanárok, lelkészek, tanítók, orvosok, ügyvédek, bírák, minden vasárnap délután kora ösztől késő tavaszig október harmadik vasárnapjától kezdve körülbelül szentgyörgy napig. Az előadásokat, melyek kizárólag a néptanítására a legalsóbb rétegek fölvilágosítására lesz vannak szánva, — a bizottság meggyőződése szerint — legelőszérőbb elemi iskolák helyiségeiben tartani, azért a bizottság meg is tette már a lépéseket, hogy a város negy szeten, négy iskola álljon az előadónak rendelkezésére, mert egyszerre egy s ugyanazon tárgyból négy előadást fognak hallgathatni azok, akik szomjuhuzzák a világosságot és igazságot.

* **Az egyetemi ifjuság október 6-iki ünnepe.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az egyetemi ifjuság nagy mértékben készül megülni az idén október 6-át. Az ifjusági egyesületek elnökségei tegnap este tartott értekezletükön állapították meg az október 6-iki ünnep részleteit az Egyetemi Körben. Az ünnepség részletei a következők: délelőtt 9 órakor mise az egyetemi templomban, melyre az egyetemi ifjuság díszküldöttsége négyes fogaton hozza el özv. Damjanich Jánosnét, a nagy vértanu özvegyét. Az egyetemi templomból az ifjuság az Egyetemi Kör és az Allatorvos hallgatók Körének zászlója alatt a Viga-dóba vonul, hol matiné lesz, a melyen Rákosi Viktor orsz. képviselő, Kovács I. István mondanak ünnepi beszédet, R. Maróthy Margit, Török Irma, kiket felkér az ifjuság, szavalnak. Délután az ifjuság Batthyány sirjánál rendez ünnepet, melyen Becker Pál, Mihály Lajos és Kálnoky Viktor fognak szerepelni. — Az aradi október 6-iki ünnepségen tíz tagu küldött ség vész részt, a melynek sorából Polgár János, Bökösy Endre és Szedlacsek Dezső működnek közre.

* **Zászlóavatási ünnep.** A debreceni kereskedő ifjak társulatának dalköre a helybeli daléregyletek közreműködésével október hónap 11-én zászlóavatási ünnepélyt rendez. Belépő díjak a hangverseny és táncestélyre: Személy jegy 2 korona. Család jegy 3 személyre 4 kor.

Páholy jegy 10 korona. Jegyek előre válthatók: Donogán és Somossy, Szabó Lajos Fiai és Zádor Lajos üzletében. Páholy jegyek Zádor Lajos üzletében kaphatók. Vidéki vendégek október 5-ig velünk közöljék az ünnepen való résztvételüket a rendezőséggel. A zászló felavatása a következő napirend mellett történik: Délelőtt: 1. Az érkező vidéki vendégek fogadtatása és elszállásolása. 2. A város nevezetességeinek megtekintése. Délután: 1. 2 és fél órakor gyűlés a Kereskedő Társulat dísztermében, 2. 3 órakor felvonulás az Arany Bika szálló dísztermébe. 3. Sesztina Jenő társulati elnök az ünnepélyt megnyitja. 4. Hymnus. Előadják: a közreműködő debreceni daléregyletek és a ker. ifjak társulatának dalköre, Fentzl Rudolf karvezetése mellett. 5. A dalkör történetének ismertetése, Winkler Márton társulati tb. titkár által. 6. A zászló átadása dr. Ábrahám Dezső társulati ügyész és átvétele Sesztina Jenő társulati elnök által. 7. Jelige. Előadja: a Ker. Ifj. Társulatának Dalköre. 8. Szeged beillesztése. 9. Szózat. Előadják: a közreműködő debreceni Daléregyletek és a Ker. Ifj. Társulatának Dalköre, Fentzl Rudolf karnagy vezetése mellett. Este: 8 és fél órakor táncal egybekötött hangverseny az Arany Bika Szálloda dísztermében következő műsorral: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekarától. 2. Honfidal, Gaál Ferenctől. Előadja a Debreceni Daléregylet. 3. Dal a dalról, König Péter től. Előadja a Debreceni Munkás Daléregylet. 4. Rikócezi a határon, Lányi Ernőtől. Előadja az Egyetértés Dal és Zene Egylet. 5. Népdaok, Hódossy Bélától. Előadja az István gőzmalom Társulat Munkásai Önképző és Segélyező Körének Dalköre. 6. Zordlakomnak, Méder Mihálytól. Előadja a Kossuth Dalkör. 7. Kuruc nóta, Méder Mihálytól. Előadja a Petőfi Dalkör. 8. Buesu, Belaznavtól. Előadja a Szent László Daléregylet. 9. Szabadságdal, Huber Károlytól. Előadja a Ker. Ifjak Társulatának Dalköre. A műsor végeztével tánc.

* **Október 1.** Októbernek elsején — nem kell herukolni. — A nóta ebben a változásban egészen vidáman hangzik, de annál szomorubb az a próza, hogy októbernek elsején nem lehet hazamenni. — A budapesti hadtestparancsnokság október 1-ére az idejüket kiszolgált, de továbbra is bántartott katonák zavargásaitól tart s e napra nagy előkészületeket tesz. Leginkább tartanak a 32-es Mollináriaktól, akiket már hetek óta a legszigorubb korában tartanak. A kaszányából csak engedélyvel távozhának, újságot, még kor mánypartit is, olvasniok a leghatározottabban meg van tiltva.

* **A kereskedelmi és iparbank páncél szobája.** A tolvajok és betörők ellen való védekezés közveszélyes idejét éljük mai napság. Legalább a sokféle védekezési mód, melylyel a társadalom e rémei ellen élünk, azt bizonyítja. Most a kereskedelmi és iparbank csináltatott helyiségében egy úgynevezett páncél szobát, mely tűz és betörés mentes. A bank e nagyszerű szerkezetű s városunkban eddig egyetlen művét, ma délután 3 órakor fogja bemutatni, melyre meghívta a nyilvánosság szövívőit, a helybeli szerkesztőseket is. A bank e helyiségében bérleti szekrényeket is rendelkezésre bocsát az ingó értéküket féltő gazdagoknak.

* **Feloldott zárlat.** A III. és IX. alategészségi körzetben szörványosan uralgott sertésvész miatt elrendelt zárlat a mai napon feloldatott, a városhatárán foga

natba vett állatszallítási korlátozások megszüntek.

* **Leégett szinkör.** Rövid idő alatt a második nyári színház pusztult el a vidéken. A nagy károlyi szinkör leégése után tegnap az ungvári nyári színházat hamvasztotta el a tűz. Kövesi Albert kecskeméti társulata még három előadást akart tartani Ungváron, de a színház leégése után most négy öt napig hajléktalan maradt, mert Kecskeméten csak okt. 3-án kezdheti meg a téli évadot.

* **Deák Ferenc emlékezete és a katolikus főpapság.** Most már alig három hét választ el október 17-étől, amikor ország-szerte fogják ünnepelni a haza bölése születésének százéves évfordulóját. Mint értesülünk, a katolikus főpapság körében az ünnep iránt a leghazafiasabb buzgóság nyilatkozik. Ezt bizonyítja az a főpásztori körlevél, amelyet István Vilmos szombathelyi püspök bocsátott ki, akinek egyházmegyéjéhez Zala, Deák Ferenc szülőmegyéje is tartozik. A körlevél gyönyörű szavakban emlékezik meg a haza böléséről és kapcsolatosan foglalkozik Wlassics miniszternek a Deák ünnep tárgyában kibocsátott ismeretes rendeletével. István püspök többek közt ezeket írja:

Áldott legyen a nap, mely édes hazánk egén száz évvel ezelőtt fölvirradt és amelyen Deák Ferencet, hazánk nagy fiát, a haza bölését a jóságos Isten nemzetünknek adományozta!

Te voltál hazánk szeretett bölése a mi irányító napunk! Politikai életünk sötét idején nálad kerestük és találtuk meg a vezető fényugárt, a visszahatás dermesztőleg rideg és minden hasznos tevékenységet megfagyasztó korszakában nálad kerestük és találtuk föl az éltető melegséget, választott politikai uti-irányod biztos vezetőnk volt nemzeti életünk uttalan sivatagjain és áldásos működésed a béke napjaiban lerakta az erős alapokat, melyeken nemzeti életük fejlődése népünk boldogulása biztos révpártot talált. Ugyanazért elrendelem, hogy egyházmegyéim minden plébániájában f. évi október hó 17-én, mint a haza bölése születésének százados évfordulóján ünnepélyes szent mise tartassék, melyen a plébániához tartozó katolikus iskolák növendékei részt vegyenek, a szent mise végeztével hálaunk hű kifejezésül hazánk nagy fiáért három Miatyánkot imádkozzanak és ezután az iskolai ünnepélyek oly módon rendeztessenek, amint ezt a miniszteri rendelet előírja.

* **Gyermekkiállítás.** Volt már mindenféle kiállítás: macskák, kutyák, lovak kiállítása. Vannak arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetett tehének. Londonban most még tovább mentek a kiállítások rendezésében: a mult szombaton nyílt meg a Murphy Memorial Hallban az első — gyermekkiállítás. Négy-százharminc darab jól táplált, egészséges babyt hordtak össze a boldog és büszke szülők: a 430 közt 17 ikerpár is van. Hármasszoros, sajnos, nem voltak kéznél, de tisztelendő Fuller ur, a kiállítás rendezője, azt ígérte, hogy a jövőben gondoskodni fog ennek a hiánynak a pótlásáról. A gyermektábor példásan viselkedett, egyszerre sohasem sirt több száznál. Hogy mi célja ennek a gyermekkiállításnak, azt persze bajos nagyon érthetővé tenni. Hanem valami haszna mégis van: jutalmat szerez a gondos szülőknek, mert több díjat osztanak ki az anyák közt. A kiállítás, — mint elképzelhető — csak egy napra szól, de annyi volt a látogatója, különösen az előkelő hölgyek

részéről, hogy alig fértek el a termekben. Legérdekesebb momentum volt a verseny. A babyt sorjában megmérték márlegesen nagy volt a büszkesége egy 12 és fél hónapos fiúcska anyjának, amikor az ő esemetéje vitte el 33 font súlyával az első díjat. Az anyát, aki egy utcaseprőnek a felesége, valósággal elhalmozták az előkelő hölgyek szerencsekívánataikkal és ajándékaikkal, amelyek közt nem egy aranyakkal teli erszény volt.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyai könyvi hivatalnál: Rozner Ferenc ev. ref. 6 hónapos. Rozenfeld Jenő izr. két éves, Koszorus Eszter ev. ref. 58 éves, Tóth Mária ev. ref. 22 éves.

* **Díj a merénylő fejére.** A m. kir. posta és táviró igazgatóság a következőket teszi közzé: Láng Lajos kereskedelmi miniszter annak, a ki a budapesti József körúti pénzes levélhoró ellen elkövetett merénylet tettesét elfogja, vagy ennek elfogatását utmutatásával biztosítja, 500 azaz ötszáz korona jutalmat tűzött ki.

* **A madárkereskedőnél.** Egy ur belép.

— Van önnek eladó papagája?
— Hogyne, uram, nagy a választékom . . .

— Nekem azonban olyanra van szükségem, amelyik latinul beszél.

— Latinul?!
— Igen . . . hogy vasárnaponként ismételje fiammal a latin leckéket.

* **Hol születnek a legtöbben?** Egy német tudós, aki a nagyvárosok népességi statisztikájával foglalkozik, érdekes kimutatást bocsátott közre. A kimutatásban valamennyi nagyobb európai és más világországban levő városok születési számaránya fel van tüntetve. A statisztikai adatok szerint a dicsőség a német városoké. Első helyen áll ezek között is Essen, ahol évente 1000 lakóhoz arányítva 47.1 százaléka a születések száma. Utána következik Mannheim 43.9 és Nürnberg 41.3 százalékkal. A többi város közül egyedül az argentinai Rosario de Santa Fé tud még 40 százalékon felüli szaporodást felmutatni. A négy világvárosok között arányilag első helyen áll Moszkva (30.0), utána Bécs, London, Berlin, New York és Páris (21.3). A legkisebb számarányok a francia városokra esnek, Lyonra, Bordeauxra és Toulouserre. A nagyvárosok között utolsó helyen Rio de Janeiro áll 17.4 százalékkal.

* **Rövid hírek.** — *Párba j a tanyán.* Harmat József kisteleki gazda és Gilice Lajos tanyás összeveszték a tilosba tévedt jószág felett. Hamarosan megunták a szócsatát és revolvért rántva addig lövöldöztek egymásra, míg Gilice átlőtt combbal ösze rogyott, Harmatnak meg a kezébe szaladt a golyó. — *A király himnusz.* Ranschütz Salamon szegedi nyug. zsidó kántor királyhimnuszt írt, meg is zenésítette s még a nyáron felküldte a kabinet irodának, mert hogy ő felségének ajánlotta. A napokban az öreg kántor visszakapta a kéziratát azzal az egy szó kísérettel: visszaküldetik. — *Vademberok.* Ó Bécsen úgy látszik nem sok becsé van az életnek. A napokban összeveszték a legények, mi közben Szerda Antalt megszúrták. Szerda revolvért rántott s vaktában jobbra balra lött, két verekedőt meg is lött. Ez eset után nem sokára történt, hogy Mé száros Antal féltékenységből Szivély Mihályt, Enyes Jánost pedig egy régi haragosa leszurta.

x **Van szerencsém a nagyrabcsült hölgy közönségnek tudomására adni, hogy az idei külföldi bevásárlási utamról visz**

szatérve, raktáramat ezuttal is csak a legutolsó divat termékeivel szereltem fel. **Női és leány paltók köpenyek, női felöltők és többi szokásos cikkek most is a legnagyobb választékban vannak készletben minden válfajban de mindenütt a legmáskéltőbb áron.** Amidőn tehát a nagyrabcsült hölgyvilágot duzan felszerelt üzletemnek szives megtekintésére kérem és magamat annak további becses pártolásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel: **Hilmizyi Simeon.**

* **Olvassuk a „KARIKÁS” életlapot.**

* **Olvassóink figyelmebe ajánljuk, hogy** iszinehagyott avagy elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Koncz Józsefnél estessék és tisztítsassák, Főútlelet Batthányi u. 2. sz. a Műhely vár u. 7. sz. zenedesorán.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rác Károly zenekara játszik.

A válság.

S a j á t t u d ó s i t ó n k t ő l.

Budapest, szept. 28.

A válságban még ma sem történt semmi újabb fordulat. Hédeváry gróf miniszterelnök fővárosi munkatársunk előtt kijelentette, hogy eddig még sem kormány nincs, sem a katonai program nem kész!

Hogy mi fog történni, az a legközelebbi napokban elvállik.

Annyi bizonyos, hogy a miniszterelnök szerdán, illetve, még kedden este Bécsbe megy, hogy az orosz cár látogatása alkalmából a magyar kormányt képviselje. Valószínű, hogy ezen idő alatt az új kormány kinevezését is kieszközli ő felségénél.

A képviselőházban ma igen sok képviselő gyült egybe.

Apponyi Albert gróf házelnök kevéssel 10 óra előtt érkezett meg és mindjárt ezután Wekerle Sándort fogadta, aki közel másfél óráig tanácskozott Apponyival. Ezután Barabás Béla ment be Apponyihoz, a kinek előadta, hogy a királyértés dolgában a holnapi ülésen a napirend előtt nyilatkozni akar. — Ki fogja magyarázni a szavait.

Apponyit ezután Szentiványi Árpád Ivánka Oszkár, Bolgár Ferenc, Beöthy Gyula és Bernáth Béla a volt nemzeti párt tagjai keresték fel és hosszabban tanácskoztak a megállapítandó katonai program felett és arról is, hogy kiket küldjenek ki a ma megalakítandó bizottságba.

Barabás holnapi nyilatkozata után többen nyilatkozni fognak és visszavonják a Barabás ellen ejtett sértéseket. Andrásy Tivadar gróf és Percel Dezső azonban fegyveres elégtételt is adnak Barabásnak.

*
Budapest, szept. 28. A függetlenségi párt vezetősége megegyezett a párttagokkal, hogy a holnapi ülésen a legutóbbi jelenetek ne ismétlődjenek s az ülés nyugodt lefolyása legyen.

Hevesmegye tiltakozása.

Eger, szeptember 28. Hevesvármegye mai közgyűlésén törvénytelennek jelentette ki a belügyminiszter szombati rendeletét és elhatározta, hogy azt figyelembe nem véve a megye összes városait és községeit eltiltja az állami adók beszedésétől.

Barabás Béla lovagias ügyei holnap intéződnek el, mert Andrassy Tivadar is, Percel Dezső is csak ma érkeztek a fővárosba.

Miskolc a nemzet ellen.

Miskolc szabadelpártja a debreceni határozattal szemben ellenmozgalmat indít, mert Miskolcnak Borsodvármegye székhelyének nem kell a magyar nyelv. Ezt a katonai kérdések sorából Miskolc ki akarja kapcsolni. De vajjon nem bizonyos-e e határozat után, hogy a miskolci szabadelpárt kikapcsolódott a nemzet egyeteméből? Nem hisszük különben, hogy a mozgalomnak eredménye legyen, mert nincs az országban több oly szolgálékü szabadelpárt, mely a magyar nyelvet megtagadja.

Tiltakozások.

Deés város képviselőtestülete, vala mint Zilah város közgyűlése tegnap elhatározta, hogy a katonák visszatartása ellen felír és az állami adókat beszédni nem engedi, az önként fizetett állami adót el nem fogadja.

A szabadelpárt értekezlete.

Budapest, szept. 28. A szabadelpárt estí értekezletén elhatározta, hogy bizottságot küld ki a katonai program kidolgozása céljából. A bizottság holnap kezdi meg tanácskozásait Széll Kálmán elnöklésével. Elhatározták továbbá, hogy Körber osztrák miniszterelnöknek a hadseregéről tett nyilatkozataival szemben Héderváry gróf megfelelő formában a képviselőház ülésén juttassa kifejezésre a magyar álláspontot.

A függetlenségi párt.

Budapest, szept. 28. A függetlenségi párt estí értekezletén elhatározta, hogy a ház holnapi ülésén Körber legutóbbi nyilatkozatai, a harmadéves katonák törvénytelen visszatartása és Apponyi Albert törvénytelen házszabály ellenes eljárása ügyében vitát provokál.

TÁVIRATOK.**A német császári ház és a magyar nyelv.**

Budapest, szept. 28. A Kölnische Zeitung határozottan megáfolja azt az egész Magyarországon évek óta elterjedt és eddig még soha meg nem cáfolt hir,

hogy a német császári hercegek ma gyarul tanulnak.

Osztrákok a szakadás mellett

Bécs, szept. 28. Az Ausztria mező gazdasági érdekeinek megvédésére kiküldött bizottság tegnap esti ülésén határozatot fogadott el, melyben sürgősen kéri mindkét kormányt és parlamentet: hasanak oda, hogy Ausztria és Magyarország váljanak mielőbb külön.

Halálra ítélt gyilkos.

Eszék, szept. 28. A mitrovicai törvénytörvényes az 50 éves Belovics Abrahámot gyilkosságért, a melyet, Besenovóban Arzenievics földművesen követett el, kötél halálra ítélte. Ez már a második halálos ítélet ezen a héten.

Gabona tőzsde.

Budapest, szept. 28. Buzakinálát mérsékelt vételkedv győngye — Lanyha irányzat mellett 10,000 méterháza került forgalomba 2 és fél fillérral olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek bágyadtak. Idő szép.

Buza októberre	7.50—51
„ novembere	7.70—71
Rozs október	6.21—22
„ októberre	6.48—49
Zab októberre	5.38—30
„ novemberre	5.66—67

TÖRVÉNYKEZÉS.**Megölte a szeretőjét.****Esküdtzéki főtárgyalás.**

Szándékos emberöléssel vádolta a kir. ügyészség Pincés Imre balmazújvárosi gazdálkodót, ki ez év május 26-án, egy keddi napon este 7 órakor megölte Boglyó Zsuzsát, kivel viszonya volt.

Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni kir. törvénytörvényes, mint esküdtbírószág. A főtárgyaláson Szücs Miklós volt az elnök, Szeőke István és Tatay Ferenc szavazó bírák, Horváth Kálmán jegyző. Az ügyészséget dr. Horváth Bálint kir. alügyész képviselte. A védelemmel dr. Ozory István jogtanárt, a híres kriminál listát bízták meg.

Az esküdték névsora: Nádai Rezső, Kerékgyártó István, Pálffy József, Jaszen esák Sándor, Nagy Lajos, Kertész István, dr. Gutfreund Sámuel, Rajzó Miklós, Fábrián L. Mór, Szathmáry András, Molnár Albert, ifj. Erdélyi Pál. — Pótesküdték: Fried Lajos és Papp Gyula.

Az esküdték kisorsolása után a vádlottat hallgatták ki. Pincés Imre 53 éves, izmos, magas férfi. Arca, viselkedése teljesen nyugodt. Közömbösen, szinte hidegen mondja el, hogy Boglyó Zsuzsánna 22 éves leánynyal, ki szomszédjában lakott a múlt év június óta folytott szerelmi viszonyt. Felesége beteges asszony s így azt ígérte a leánynak, hogy ha a felesége meghal, őt veszi el. Elmondja, hol és hogyan találkoztak a leánynyal s hogyan fejlődött ki közöttük a legbensőbb viszony és hogy ez év februárjában a feleségét elküldte. Az asszony el is ment, de Pincés Imre megígérte neki, hogy vagyonának felét ráírhatja. Azonban nem lakhatott együtt a leánynyal sem, mert ez mindenképen a vagyonának a másik felét akarta, mit azonban a vádlott megtagadott és vissza hívta elűzött feleségét, ki vissza is ment hozzá.

Telt az idő és áprilisban már Boglyó Zsuzsát megkérte egy újvárosi legény, kivel szülői kérésére jegyet is váltott. — Pincést bántotta ez és — mint ő mondja — a leányt is, de a többi tanu azt vallotta, hogy a leány önként akarta a legényhez menni s hogy Pincés mindig megöléssel fenyegette a leányt.

Ez év májusának 20-án temették el Pincés testvérét. A temetésen Pincés beugrott s ilyen állapotban ült háza előtt, mikor meglátta Boglyó Zsuzsát, ki két asszonynyal jött arrafelé. — Berohant a házba egy bárdért. Mire kijött, odaért a leány. Pincés nekirohant és a szó teljes értelmében lefejezte a szerencsétlent.

Borzasztó tette után elszaladt és áldozatát ott hagyta az utca porában.

A többi tanu vallomásából kitűnik, hogy nagy csődület támadt hirtelen, de a gyilkost senki sem üldözte. — Pincés egyik határbeli ismerőséhez ment, kitől pisztolyt kért, de az eltagadta, hogy van pisztolya. E közben a csendőrök a gyilkos keresésére mentek, kit csakhamar elfogtak.

Pincés Imre tegnap — eddigi vallo másaival ellenkezően — azt vallotta, hogy már sokszor beszéltek a leánynyal arról, hogy elpusztítják magukat. Ezért ölte ő meg a leányt, de magát nem tudta elveszteni, mert ebben megakadályozták.

A tanukihallgatások este hét óráig tartottak, de még néhány tanu kihallgatása, a perbeszédék és az ítélethozás mára maradt.

Regénycsarnok.**A tejtestvér.**

Harmadik rész.

(Folytatás.)

— Nekem nincs semmi ellevetésem hadd éljen — szólalt meg Savinien kissé gúnyos jóváhagyás hajján.

— Csak az a kérdés, hogy melyik király.

— Hogy-hogy melyik? — kiáltott fel a nagypapa ráncba szedett homlokkal.

— Hát jelenleg hárman vannak. Fülöp, Viktor és még valamilyen Bourbon-ivadék, tudom is én, hogy híjják. En nem adok az ő összes kilátásaikért egy árva garast sem.

— Micsoda? Tán republikánus lett belőled, a mióta Párisban vagy? — kérdé Joél szigoruan.

— Isten ments. Az egyenlőséget hirdető utópiák ép olyan ostobák, mint a monarchista utópiák. Mi fiatalok azt tartjuk, hogy a politikának szakitania kell a régi agyremekkel és a valóság tére kell lépnie.

Az uralom sem a születés istentől való jogán, sem az ostoba általános szavazati jogon nem alapszik egyedül csak azokat a kiváló embereket illeti meg, a kik fölülemelkednek a tömegen és a kik arra vannak hivatva hogy uralkodjanak fölötté.

Joél idegesen csavargatta asztal kendőjét.

— Tessék, az egyetemi tanítás gyümölcsei. Az ifjuság szakít a legnagyobb hagyományokkal, lábball tiporja az apák hitét és meggyőződéseit.

— Hija, ez a haladás törvénye, nagypapa — felelte Savinien nagyképen.

— Hát te, nagypapa, nem változtattál őseid szokásain és hagyományain?

Terringettét, hiszen ha nemzedékről nemzedékre hiven és kegyeletesen ragasz-

kodtunk volna az ősek gondolkodásmódjához még ma is barlangokban laknánk és nyers húst ennénk.

Apáinké a mult miénk fiataloké pedig a jövő.

Ki kell küszöbölünk a lelkünkben a hajdani ábrándokat, mint a hogy lepórolják a falakról a pókhálót.

Szakítani kell a polgári és royalista elítélletekkel... a vallások kuituszával... a hadsereg bálványozásával...

— Halgass — kiáltott fel Germain szenvedélyesen.

— Katona voltam és nem engedem hogy sértegesd a hadsereget.

— Melyik hadsereget? — válaszolt az Uj Gallia klub fiatal tagja merész hangon.

(Folyt. köv.)

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Szeged.

27766—903. szám. III.

X.

Pályázati hirdetés

A Dálja állomáson megüresedő vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet feauti vendéglőre nézve 1904 évi február hó 19-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1909 évi február hó 18-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: Lakásul:

1 kis szoba a melléképületben 66 m² 1 szoba 2025 m² 1 szoba 1838 m² 1 előszoba 590 m² 1 konyha 723 m².

Azonkívül:

1 pincér -szoba 56 m². 1 főző konyha 371 m² 1 áls kamra 70 m² 1 mosó konyha 148 m² 1 padlás 100 m² 1 pince 60 m². 1 ételfelhúzó 307 m² I—II oszt. étterem 67 m², III. osztályú váró- és étterem 89 m², 1 jégverem 630 m². vendéglő előtti veranda 5754 m². 1 árnyékszék 24 m².

Az egy koronás bélyeggel ellátott Ajánlat a m. kir. államvasutak Dálja

állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbelt, okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903 évi október hó 17-iki déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letételre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903 évi október hó 16-án déli 12 óráig vagy személyesen letendő, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százalék szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letételről nyert elismervény nem csatolandó.

Megjegyeztetik, hogy a közös célra szolgáló III. osztályú váró és étterem fűtése és világításának felét a vasut intézet viseli.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 12. sz.) a nivalatos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanak, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903 szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Thierry A. gyógyszerész, Csoda-Balzsama.

A legjobb házi gyógyszer étvágy zavaroknál, gyengeség, rossz érzés ellen, enyhíti a köhögést, nyálkát feloldja, tisztítja. 12

kis vagy 6 kettős üvegben franko 4 korona: Kapható:

Thierry A. gyógyszerésznél,
Pregradabei Rohitsch—Sauerbrun.

— Valódi csakis a mellekelt jegy mellett. —

Utazásoknál ez a szer okvetlen szükséges.

Főraktár Budapesten TÖRÖK I. gyógyszerésznél, Zágrábban MITTELBACH A. gyógyszerésznél, Bécsben. BRADY C. gyógyszerésznél.

Zádor Lajos divatterme.

Tisztelettel értesíti a
Högy közönséget, hogy a
legszebb őszi és téli
divat újdonságok
megérkeztek. 0 0

RUHAKELMÉK, DISZI-
TÉSEK, NŐI ÉS GYER-
MEK FELÖLTŐK DUS
VÁLASZTÉKBAN 0 0

Csak solid cikkek!
! Határozott árak!

A legjobb petroleum.

Csak egy próba rendelvény, és mindenki meggyőződhetik, hogy a

legjobb petroleum

egyedül **Kovács János** petroleum kereskedőtől szerezhető be.

Megrendelhető **Blattner József** urnál, *Csapó-u. sarkán és Hadház-utca 9. sz. a.* Öt literenkint helyben házhoz szállítatik.

Eladó ház.

Morgó és Meszena utcai ház 3500 forint bankteherrel rögtön eladó.

November elsejétől udvari lakás 4 szoba stb. II. emelet kiadó

Ertekezhetni:

RANUNKEL H. és FIA cégnél.

Aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetett

ékszerkezetű, erőátvitteles

borsajtóink

jobb minden létező kézisajtónál: próbák igazolják, hogy ezeknél nagyobb erőfejtés már csak hidraulikus gépekkel lehetséges.

Borsajtókat 16 kivitelben, szőlőszókat 2 nagyságban gyártunk — s elsőkézből kizárólag gyártelepünkön árusítjuk.

„Debreceni Vasöntőde és géplakatosság“

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Nincs virághervadás! Őszszel és télen is dus a virágzás!

Alkalmi vétel!

Tisztelettel értesitem a virágkedvelő közönséget, hogy a tulságosan felhalmozódott szobai disznóvényeket olcsón eladásra bocsátom. — Azon kívül

gyönyörű virágzó növényeim megtekintésére felhívom a virágkedvelőket: kertészeti telepemem Ferenc Józsei ut 6. a Margit fürdővel szemben szebbnél szebb igazán feltűnő virágok és disznóvények lathatók.

Megérkeztek a friss jácint hagymák is, úgy szintén a tulipánok, melyeket naponta árultatok a városháza előtt a piacon és üzletemben a Kossuth-utcán.

Igazi látványosság most kertészeti telepem, melyben minden virágkedvelő gyönyörködhetik. Tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és mű-kertész.

Élő virágcsokrok és koszorúk!

Szebbnél szebb virágcsokrok és koszorúk szalagokkal!

A szobai évadra remek virágdiszkek és koszorúk.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépitő kenőcs.

- ▲ Harmat-Crème a legjobb arcszépitő s kőzbőrszépítő kenőcs, mely üdöré, puhává, fehéríti teszi az arcz bőrt.
- ▲ Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatásu.
- ▲ Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- ▲ Harmat Crème nem teszi fényessé az arczot s fehéríti a bőrt.
- ▲ Harmat-Crème kiváló jó hatásu mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkiütje arcznál, s kéznél.
- ▲ Harmat-Crème teljesen zsírtalan, habszerű, jó illata arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- ▲ Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógyszerésznél Debreczenben.

A legjobb arcz-szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotrészt nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillett szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és eréme 1 doboz ára 1 korona.

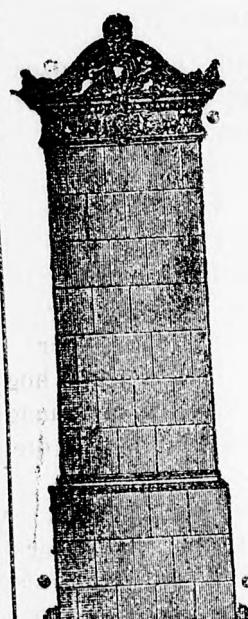
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevits Jenő, Tóth Béla, Füleky Fél, Muraközy László Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jéna urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerésztárában Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Egy tégely ára kor 40 fillér

Egy kis tégely ára 70 fillér

Eperjesi cserép-kályhák

Elősmert legjobb minőségű

leszállított árak mellett továbbá Fűzőedények, takaré-konyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek revolverek töltények

nagy választékban a legjutányosabb árban kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a „Bika” szálloda mellett

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

- Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
- Keil-féle „Glasur” fénymáz 45 kr.
- Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
- Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél Debreczenben.

Debrecen, nyomatott László József könyvnyomdájában.